

[Rimstad.]

dene til landbruget og de forhøjede hjemmemarkedspriser, for at dette erhverv — vort lands hovedvalutakilde — ikke skulle blive sejlet agterud økonomisk som det eneste, der ifølge sagens natur ikke kunne deltage i de almindelige uddelinger af lønforhøjelser. Og herfra gjorde lønreguleringernes automatik gennem pristallet resten af arbejdet, indtil forliget med omsætningsafgiften og dennes indregning i pristallet satte kronen på værket. Således er vist i store træk inflationsforøgelsens historie, og når den højtærede finansminister nu gerne vil have os til at acceptere en anden version, nemlig den, at forringelsen af den statsfinansielle stilling har været medvirkende årsag til, at de inflatoriske kræfter er sluppet løs, foreligger der dog vist en forveksling af årsag og virkning, en forveksling, der må forekomme os at have en særlig hensigt, fordi vi ikke kan tro, at den er tilfældig eller uagtsom.

Den højtærede finansminister demonstrerer jo i sin tale alt for tydeligt sin tilfredshed med at have fundet en begrundelse for den skete pengeopsugning, den, som sidste vinters afgifts- og takstforhøjelser og udskrivningsloven med de uændrede satsar var et udtryk for. Netop her gjorde regeringens finansseksperters en af udviklingsforløbet væsentlige fejl, for afgifts- og takstforhøjelserne satte blot ny gang i pristallet og derigennem i lønstigningerne, og de uændrede udskrivningssatser medførte gennem de stigende indtægter hos befolkningen en forudberegnet og foruddiskonteret forøgelse af skatteafkastningen, der hos regeringen skabte et falsk billede af fremtidig velstand for staten, et billede, som narrede regeringen til endnu nogle måneder at fortsætte den hasarderede tilskuds- og anlægsvirksomhed, som man allerede senest i begyndelsen af året burde have bremset effektivt.

Sagen er jo den, at regeringen bogstavelig talt ikke kender andre midler til at standse et overforbrug end at få borgernes arbejdsindtægter fra dem, allerede inden de har fundet vej til de enkeltes lommer. Vort

parti har indtil trivialitet, også medens tid endnu var, vist hen til, at foranstaltninger til den private opsparings kraftige forøgelse for staten var midlet til at komme ud af det økonomiske uføre, men vi har talt for døve øren.

Da man sent på foråret i år måtte konstatere, at den truende ebbe i valutakassen trods den letsindige lånepolitik i udlandet ville få voldsomme økonomiske konsekvenser i 1963, tog man endelig reb i sejlene og lavede det herostratisk berømte forlig mellem de to regeringspartier og to af oppositionens partier, et forlig, hvori man nedfældede omtrent alle de økonomiske og politiske dumheder, der kunne gøres. Det, der her kom til verden, var i sandhed det vanskabte afkom af en forbindelse mellem dansk socialisme og dansk liberalisme, og det var en utilgivelig dumhed af de to oppositionspartier, at de overhovedet gik ind i et sådant forlig. Havde de ikke gjort det, havde vi antagelig nu haft det folketingsvalg overstået, som kunne have klaret begreberne op. Men frygten for et valg var altså stor nok hos i hvert fald et af de borgerlige partier til, at et forlig kom i stand.

Og det blev oven i købet et omsforlig! Men når man så endelig for enhver pris ville have denne omsætningsafgift, hvorfor begik man så den næste dumhed: at lægge den i engrosledet? Og den endnu større dumhed: først at indføre den 6 uger efter, at den var vedtaget? Denne sidste foreteelse har i øvrigt efter den højtærede finansministers opfattelse haft til følge, at hans pengeopsugning gennem omsætningsafgiften er blevet uheldigt forsinket, fordi hamstringsbølgen i juli i år har fået omsætningen til at give efter i de senere måneder. Ak ja, var det blot den værste skade af hamstringen, så skulle vi ikke klage. Nå, og for at tage den største dumhed sidst, så undlod man — formodentlig af politiske grunde — at holde omsætningsafgiften uden for pristallet. Denne undladelse var for den almindelige borger helt uforståelig, for selv et barn måtte vel kunne fatte, at enhver forbrugsbegrænsende